

Пучков Василь Георгійович



ПУЧКОВ Василь Георгійович (08. 11. 1909, с. Васильєвка, нині Курської обл., РФ — 25. 03. 1995, Київ) — ентомолог. Батько [О. Пучкова](#). Доктор біологічних наук (1962), професор (1966). Навчався у Ленінградському інституті по боротьбі зі шкідниками сільського господарства (нині Санкт-Петербург, 1932—35), згодом — у Московському енергетичному інституті. 1936 очолив службу обліку і прогнозування при Рамонській селекційній станції (Воронезька обл., РФ), вступив до Московського хіміко-технологічного інституту, після закінчення якого працював інженером на оборонному заводі у м. Держинськ (Горьковської, нині Нижньогородської обл., РФ, 1941—46). Згодом відновився на Рамонській селекційній станції на посаді старшого спеціаліста-ентомолога. 1948, зібравши колекцію напівтвердокрилих, переїхав до Ленінграда, де познайомився з провідним фахівцем-геміптерологом *О. Кириченком*. На подальше становлення П. як спеціаліста вплинуло також знайомство з видатними ентомологами [Ф. Лук'яновичем](#), [С. Медведєвим](#) і *В. Палієм*. 1950 захистив кандидатську дисертацію за темою «Фауна напівтвердокрилих люцернового біоценозу Центрально-чорноземної смуги Росії, та їхнє сільськогосподарське значення», в якій було досліджено кормові зв'язки шкідливих клопів люцерни та описано 20 яєць та личинок клопів. Того ж року став завідувачем відділу ентомології Веселоподолянської селекційної станції (Полтавська обл.). Від 1953 — старший науковий співробітник, від 1962 — завідувач відділу ентомології Інституту зоології АН УРСР (Київ). Захист докторської дисертації проходив на основі опублікованої монографії «Щитники», в якій наведено характеристики шкідників, кормові зв'язки та таблиці визначення по імаго, яйцях та личинках 5-ти родин та понад 80-ти видів, вперше описано преімагінальні стадії понад 100 видів і можливість класифікації надродових таксонів за преімагінальними стадіями. Згодом було вперше з'ясовано кормові рослини для більшості клопів-фітофагів. На основі цих

даних П. зробив доповідь на 4-й екологічній конференції в Києві, присвяченій аналізу трофічних зв'язків груп клопів та зміні їхнього характеру в процесі розвитку, за результатами якої було виділено 5 трофічних груп клопів-фітофагів, надано таксономічну структуру кожної групи. У серії «Фауна України» описав більшість родин наземних напівтвердокрилих (з яйцями та личинками). Досліджував фауну Середньої Азії, збори із цього регіону склали 2000 видів з 25-ти родин клопів, зокрема декілька сотень типів. Підготував каталог клопів-хижників світової фауни (зберігся у рукописі) та розділ із цієї родини для каталогу палеарктичних напівтвердокрилих (вийшов 1996 після смерті науковця).

Р. Є. Кривошеєв

Основні праці

Щитники // Фауна України. К., 1961. Т. 21, вип. 1; Крайовики // Там само. К., 1962. Т. 21, вип. 2; Щитники Средней Азии (Hemiptera, Pentatomoidea). Фрунзе, 1965; Главнейшие клопы-слепняки — вредители сельскохозяйственных культур. К., 1966; Лигеиди // Фауна України. К., 1969. Т. 21, вип. 3; Полужесткокрылые семейства Rhopalidae (Heteroptera) фауны СССР // Определители по фауне СССР. Ленинград, 1986. Вып. 146; Хищнецы // Фауна Украины. Полужесткокрылые. К., 1987. Т. 21, вып. 5; Полужесткокрылые насекомые Украины: список видов и распространение. Санкт-Петербург, 1996.

Бібліографічний опис:

Пучков Василь Георгійович // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2023. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-881705>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).